

ИНДИКАТОРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ГОДИШНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА КАЧЕСТВОТО НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ В ЦЕНТРОВЕТЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ

(разработени на основание чл. 42, т. 12 във връзка с чл. 22, ал. 9 от ЗПОО, утвърдени със Заповед № 08-67/14.09.2018г. на Председателя на НАПОО)

I. САМООЦЕНЯВАНЕ ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИНДИКАТОРИ ЗА КАЧЕСТВО НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ

Самооценяването на качеството на професионалното обучение в ЦПО се извършва в *три области*:

1. достъп до професионално обучение;
2. придобиване на професионална квалификация;
3. реализация на лицата, придобили професионална квалификация.

За всяка от областите самооценяването се осъществява по *индикатори*, при използване на критерии, определящи равнището на качеството.

Критериите се оценяват с точки, като максималният общ брой точки по всички критерии е 100.

Максималният брой точки за всеки критерий се разпределя по индикатори в *три равнища на оценяване*.

Постигнатото качество се определя чрез крайна оценка, която се формира от сбора от получените точки по всички критерии.

Крайната оценка на постигнатото качество може да е със следните равнища:

1. *отлично* - при крайна оценка *от 91 до 100 точки*;
2. *добро* - при крайна оценка *от 66 до 90 точки*;
3. *задоволително* - при крайна оценка *от 46 до 65 точки*;
4. *незадоволително* - при крайна оценка *до 45 точки включително*.

Използвани съкращения:

ДОИ – държавно образователно изискване (за придобиване на квалификация по професии, за които няма утвърден ДОС)

ДОС – държавен образователен стандарт (за придобиване на квалификация по професия)

ИКТ – информационни и комуникационни технологии

ПО - професионално обучение

ЦПО - Център за професионално обучение

Използвани категории:

Лица, преждевременно напуснали образователната система (училище) - лицата между 18 и 24 години, завършили основно образование или по-ниска образователна степен, и които вече не участват в никаква форма на образование или обучение (съгл. с Препоръката на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г., засягаща политиките за намаляване на преждевременното напускане на училище (2011/С 191/01))

Уязвими групи - курсисти със специални образователни потребности (с увреждания), социално слаби, имигранти и пр.

II. КРИТЕРИИ ПО ОБЛАСТИ НА ОЦЕНЯВАНЕ И ИНДИКАТОРИ (ПОКАЗАТЕЛИ) ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ПОСТИГНАТОТО КАЧЕСТВО

№ по ред	Области на оценяване индикатори	максимален брой точки	критерий за измерване/оценка	критерий за измерване/оценка	критерий за измерване/оценка
1	Достъп до професионално обучение	20,00			
1.1	Публичност и популяризиране на предлаганото професионално обучение (ПО)	2,00	За популяризиране на информация, свързана с професионално обучение (ЦПО) се използва единствено Регистър на лицензираните центрове, достъпен чрез сайта на НАПОО 0,50 т.	Изготвят се и се издават информационни, рекламни и други видове табла, рекламни материали и електронни информационни средства в сградата на ЦПО или се поддържа динамичен сайт с актуална информация за курсовете за ПО 1,00 т.	Използват се многообразни начини и средства за публичност и популяризиране на предлаганото ПО - електронни информационни средства; брошури, рекламни материали и др. и се поддържа динамичен сайт за курсовете за ПО 2,00 т.
1.2	Достъп на уязвими групи до предлагано професионално обучение от ЦПО	2,00	Липсва достъп на уязвими групи до предлагано ПО 0,00 т.	Налице е достъп, но през периода не е провеждано ПО на уязвими групи 1,00 т.	Налице е достъп и през периода е провеждано ПО на уязвими групи 2,00 т.
1.3	Достъп на лица, преждевременно напуснали образователната система до предлагано професионално обучение от ЦПО	2,00	Липсва достъп на лица, преждевременно напуснали образователната система до предлагано ПО	Налице е достъп на лица, преждевременно напуснали образователната система до предлагано ПО, но през периода не е провеждано	Налице е достъп и през периода е провеждано ПО на лица, преждевременно напуснали образователната система

			0,00 т.	обучение на тази категория лица 1,00 т.	2,00 т.
1.4	Осигурена достъпна архитектурна среда	2,00	Липсва осигурена достъпна архитектурна среда 0,00 т.	Налице е частично достъпна архитектурна среда с обособени рампи към входовете 1,00 т.	Осигурена е напълно достъпна архитектурна среда - обособени рампи към входовете; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползващите ги; асансьори 2,00 т.
1.5	Наличие на материално-техническа база (собствена или наета) за проведените обучения по професии (учебни кабинети, учебни работилници, лаборатории и др.) в съответствие с изискванията на ДОС/ДОИ	3,00	Налице са учебни кабинети и работилници/лаборатории, но не по всички изучавани професии/специалности; наличните са оборудвани с морално и физически остаряла, често повреждаща се техника 1,00 т.	Налице са учебни кабинети и работилници/лаборатории по професиите и специалностите, за които Центърът провежда ПО; наличните са оборудвани с работеща и използваща се в голяма част от реалния бизнес техника 2,00 т.	Налице са учебни кабинети и работилници/лаборатории по всички професии и специалности, за които Центърът е лицензиран да провежда ПО; наличните са оборудвани с работеща и използваща се в голяма част от реалния бизнес техника; поне една от учебните работилници/лаборатории е оборудвана със съвременна работеща техника, използвана от фирмите в бранша 3,00 т.
1.6	Достъп до ПО по професии и специалности с приоритетно значение на регионалния пазар на труда и проведено обучение по тях	2,00	ЦПО не е лицензиран по професии/специалности, които са с приоритетно значение на регионалния пазар на труда 0,00 т.	ЦПО е лицензиран по професии/специалности, които са с приоритетно значение на регионалния пазар на труда, но не е провеждал ПО по тях	ЦПО е лицензиран по професии/специалности, които са с приоритетно значение на регионалния пазар на труда и е провеждал ПО по тях

				1,00 т.	2,00 т.
1.7	Равнище на административно обслужване	1,00	Административното обслужване не е ефективно - налице са жалби, не се използват възможностите на ИКТ; служителите, които го осъществяват, не са компетентни, често са груби и неучтиви 0,00 т.	Административното обслужване позволява бърз и надежден достъп до информация, предлага полезни и лесни за използване инструменти; използват се и различни форми на ИКТ; служителите не винаги са компетентни, вежливи и коректни 0,50 т.	Административното обслужване позволява бърз и надежден достъп до информация, предлага полезни и лесни за използване инструменти; използват се и различни форми на ИКТ; служителите са компетентни, вежливи, коректни, любезни и приветливи 1,00 т.
1.8	Предоставяне на възможност за професионално обучение в различни форми на обучение*	2,00	ЦПО осигурява възможност за ПО само в една форма на обучение 0,50 т.	ЦПО осигурява възможност за ПО в повече от три форми на обучение, но не във всички 1,00 т.	ЦПО осигурява възможност за ПО във всички форми на обучение, включително обучение чрез работа 2,00 т.
1.9	Относителен дял на курсистите от уязвими групи спрямо общия брой обучавани (%)*	2,00	До 2% 0,50 т.	От 3% до 10% 1,00 т.	Над 10% 2,00 т.
1.10	Предоставяне на възможност за валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 г., по утвърдени от ЦПО правила и ред за валидиране	2,00	Не се предоставя възможност за валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 г. 0,00 т.	Предоставя се възможност за валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 г. по една професия/специалност 1,00 т.	Предоставя се възможност за валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 г. по повече от една професия/специалност 2,00 т.
2	Придобиване на професионална квалификация	65,00			
2.1	Функционираща вътрешна	3,00	Разработена вътрешна	Разработена е вътрешна	Разработена е вътрешна

	система за осигуряване на качеството на професионалното обучение в ЦПО, вкл. механизъм за вътрешен мониторинг и контрол		система за осигуряване на качеството и е налице механизъм за вътрешен мониторинг и контрол, които не функционират 0,50 т.	система за осигуряване на качеството и е налице механизъм за вътрешен мониторинг и контрол, които функционират епизодично 1,50 т.	система за осигуряване на качеството, която функционира, отчитат се резултати от нея при използване на механизъм за вътрешен мониторинг и контрол, отчитат се резултати, на основание на които се правят анализи и изводи 3,00 т.
2.2	Проведено измерване на постигнатото качество чрез самооценяване през предходната година	3,00	Не е проведено самооценяване, поради лицензиране на ЦПО през текущата година 0,50 т.	Проведено е измерване на постигнатото качество при липса на провеждано професионално обучение през предходната година, без да са набелязани коригиращи мерки 1,50 т.	Проведено е измерване на постигнатото качество при проведено професионално обучение през предходната година и са набелязани коригиращи мерки 3,00 т.
2.3	Относителен дял на учебните програми, разработени с участието на социалните партньори (синдикати, бизнес), от общия брой учебни програми (%)	3,00	До 10% 0,50 т.	От 11% до 60% 1,50 т.	Над 60% 3,00 т.
2.4	Актуализирани учебни планове и програми в съответствие с промяна в ДОС, промяна в нормативната уредба за професионалното обучение, по заявка на възложителя на обучението и др.	3,00	Не са актуализирани учебните планове и програми през периода на самооценяването 0,00 т.	Актуализирани са само учебните планове и програми, по които се провежда обучение 1,50 т.	Актуализирани са учебните планове и програми, по които се планира и провежда обучение 3,00 т.
2.5	Осигурен преподавателски състав с квалификация, съответстваща на	3,00	Преподавателският състав е представеният при лицензиране/изменение на	Преподавателският състав е представеният при лицензиране/изменение на	Преподавателският състав отговаря 100% на изискваната на ДОО/ДОС,

	изискванията, определени в ДООИ/ДОС за обучение с придобиване на квалификация по професия		лицензията на ЦПО, но се използва 50% от него 1,00 т.	лицензията на ЦПО, използвани са повече от 75% от преподавателите, като ЦПО няма политика за разширяване на базата от преподаватели 2,00 т.	като са добавени нови преподаватели, както за обучение по теория, така и за обучение по практика 3,00 т.
2.6	Относителен дял на преподавателите, участвали в различни форми на допълнително обучение и квалификация, за актуализиране и повишаване на професионалните знания, умения и компетентности, в това число и чрез мобилност в друга страна и/или на работно място в реална работна среда, спрямо общия брой преподаватели (%)	3,00	До 20% от преподавателите са повишили квалификацията си, преди всичко чрез вътрешнофирмени обучения 0,50 т.	От 21% до 60% от преподавателите са повишили квалификацията си, използвайки различни форми на допълнително обучение 2,00 т.	Над 60% от преподавателите са повишили квалификацията си, използвайки различни форми на допълнително обучение, актуализирали са и са повишили професионалните си знания и умения, съгл. изискванията на ДООИ/ДОС 3,00 т.
2.7	Използване от преподавателите на разнообразни интерактивни форми и методи на преподаване, насочени към практиката*	3,00	Осигурени са ИКТ от ЦПО, които преподавателите не използват и не прилагат интерактивни методи за преподаване 0,50 т.	Осигурени са условия за ползване на мултимедия и интернет в над 50 % от всички кабинети. Прилагат се интерактивни методи, като: ситуационни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискуссионни (дебати, беседи, дискусии). 2,50 т.	Осигурени са условия за ползване на мултимедия и интернет в над 60 % от всички кабинети. Осигурен е необходимия софтуер за професионално обучение. Прилагат се интерактивни методи, като: ситуационни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискуссионни (дебати) 3,00 т.
2.8	Относителен дял на курсистите, провели	3,00	Учебната практика се провежда в базите на ЦПО	Учебната практика се провежда в базите на ЦПО	Учебната практика се провежда в базите на ЦПО

	практическо обучение на работно място в реална работна среда, при работодател, спрямо общия брой обучавани (%)*		за теоретично обучение, а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда само за 10% от курсистите, които провеждат такава 0,50 т.	за теоретично обучение или в учебна работилница на стопанска организация, а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда за 11 % - 70% от курсистите, които провеждат такава 2,50 т.	за теоретично обучение, а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда за над 70% от курсистите, които провеждат такава 3,00 т.
2.9	Относителен дял на напусналите ПО спрямо постъпилите в началото на обучението (%)*	3,00	Над 5% 0,00 т.	От 3% до 5% 1,50 т.	От 0% до 2% 3,00 т.
2.10	Относителен дял на придобилите професионална квалификация спрямо постъпилите в началото на обучението (%)*	5,00	До 49% 2,00 т.	От 50% до 84% 3,00 т.	От 85% до 100% 5,00 т.
2.11	Относителен дял на придобилите професионална квалификация лица от уязвимите групи спрямо постъпилите в началото на обучението лица от тези групи (%)*	5,00	До 49% 2,00 т.	От 50% до 84% 3,00 т.	От 85% до 100% 5,00 т.
2.12	Относителен дял на придобилите професионална квалификация лица от преждевременно напусналите образователната система спрямо постъпилите в началото на обучението лица от тези групи (%)*	5,00	До 49% 2,00 т.	От 50% до 84% 3,00 т.	От 85% до 100% 5,00 т.
2.13	Относителен дял на успешно положилите <i>държавен изпит</i> за придобиване на степен на	5,00	До 49% 2,00 т.	От 50% до 84% 3,00 т.	От 85% до 100% 5,00 т.

	професионална квалификация и/или <i>изпит</i> за проведено професионално обучение по част от професията от допуснатите до тези изпити (%)*				
2.14	Относителен дял на проведените изпити за придобиване на квалификация по професии с участието на представители на работодателите и представители на работниците и служителите спрямо общия брой на проведените изпити (%)*	3,00	Представителите на работодателите и на работниците и служителите са поканени, но не са участвали в провеждането на изпитите за придобиване на квалификация по професии поради отказ (с писмо или мълчалив отказ) 0% 0,50 т.	Представителите на работодателите и на работниците и служителите се отзовават на поканите на училището и участват в до 50% от изпитите 2,00 т.	Представителите на работодателите и на работниците и служителите се отзовават на поканите на училището и участват в над 50% от изпитите 3,00 т.
2.15	Относителен дял на проведено валидиране на професионални знания, умения и компетентности от общия брой курсисти, придобили степен на професионална квалификация и/или квалификация по част от професия (%)**	3,00	До 10% 0,50 т.	От 11% до 30% 1,50 т.	Над 30% 3,00 т.
2.16	Формулиране на критериите за оценяване на знанията, уменията и компетентностите и информираност на курсистите за тях	3,00	От 31 % до 60 % от преподавателите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на курсистите. Курсистите са	От 61 % до 80 % от преподавателите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на учениците. Курсистите са запознати с критериите.	Над 80 % от преподавателите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на курсистите. Курсистите са

			запознати с критериите. 1,50 т.	2,50 т.	запознати с критериите. 3,00 т.
2.17	Използване на разнообразни форми за текуща проверка на знанията, уменията и компетентностите на курсистите*	3,00	От 31 % до 60 % от преподавателите използват разнообразни форми за текуща проверка на знанията, уменията и компетентностите на курсистите 1,50 т.	От 61 % до 80 % от преподавателите използват разнообразни форми за текуща проверка на знанията, уменията и компетентностите на курсистите 2,50 т.	Над 80 % от преподавателите използват разнообразни форми за текуща проверка на знанията, уменията и компетентностите на курсистите 3,00 т.
2.18	Участие в национални и международни програми и проекти	3,00	ЦПО няма участие в програми и проекти 0,00 т.	ЦПО участва в програми, (национални, европейски, други международни) - най-малко един брой 1,50 т.	ЦПО участва в програми, (национални, европейски, други международни) – повече от два броя 3,00 т.
2.19	Сътрудничество със социалните партньори на местно и регионално ниво (представители на работодателите и представители на работниците и служителите)	3,00	ЦПО не си сътрудничи с представителите на работодателите и представителите на работниците и служителите на местно и регионално ниво 0,00 т.	ЦПО си сътрудничи с представителите на работодателите и представителите на работниците и служителите на местно и регионално ниво във връзка с провеждане на изпитите за придобиване на професионална квалификация 1,50 т.	ЦПО си сътрудничи с представителите на работодателите и представителите на работниците и служителите на местно и регионално ниво във връзка с провеждане на изпитите за придобиване на професионална квалификация, за осигуряване на работни места в реална работна среда за провеждане на практическото обучение на курсистите 3,00 т.
3	Реализация на лицата, придобили професионална квалификация	15,00			

3.1	Относителен дял на реализираните лица на пазара на труда по професията (до една година след придобиването на професионалната квалификация) спрямо общия брой придобили професионална квалификация по същата професия (%)*	3,00	От 10% до 39% 1,00 т.	От 40% до 50% 2,00 т.	Над 50% 3,00 т.
3.2	Относителен дял на продължилите ПО, за актуализиране или разширяване на придобитата професионална квалификация, спрямо общия брой придобили професионална квалификация (%)*	3,00	От 10% до 39% 1,00 т.	От 40% до 50% 2,00 т.	Над 50% 3,00 т.
3.3	Степен на удовлетвореност на завършилите ПО от качеството на професионалната подготовка (установява се при проведено анкетиране на курсистите след приключване на обучението)*	3,00	Под 50% от анкетиранияте, завършили ПО, са удовлетворени от качеството на професионалната подготовка 1,00 т.	От 51% до 70% от анкетиранияте, завършили ПО, са удовлетворени от качеството на професионалната подготовка 2,00 т.	Над 70% от анкетиранияте, завършили ПО, са удовлетворени от качеството на професионалната подготовка 3,00 т.
3.4	Степен на удовлетвореност на работодателите от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост (установява се при проведено анкетиране на работодателите)*	3,00	Под 50% от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за	От 51% до 70% от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост	Над 70% от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за

			заетост 1,00 т.	2,00 т.	заетост 3,00 т.
3.5	Степен на удовлетвореност на работодателите от партньорството с ЦПО (установява се при проведено анкетирание на повече от 50% от работодателите - партньори на ЦПО)*	3,00	Под 50 % от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от партньорството с ЦПО 1,00 т.	От 51% до 70% от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от партньорството с ЦПО 2,00 т.	Над 70% от анкетиранияте работодатели са удовлетворени от партньорството с ЦПО 3,00 т.
		100,00			

Указание за използване на индикаторите:

*индикаторът се използва при наличие на провеждано ПО през периода (годината), за който се отнася самооценяването

** индикаторът се използва при проведено валидиране на професионални знания, умения и компетентности през периода (годината), за който се отнася самооценяването